

Glas za veznikov

Leto II. Št. 359

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 4 lire

TRST, torek 20. avgusta 1946

UREDNIŠTVO: Via S. Felice 12 Telefon št. 93354 in 94443

OGLASI: Cena za milimeter visine (širina ena kolona): trgovalci L. 27, mrtvaški L. 56 (osmrtice L. 100), objave L. 20, finančni in pravni oglasi L. 45. V vsebini lista (tekstni oglaš): L. 45. Davek na vstop. Plačljivo v naprej. Oglase sprejema izključno: S.P.I. Società per la Pubblicità in Italia, Trst, ul. Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 4 (zaostale L. 8). Rokopisov ne vračamo.

Italijanski memorandum o načrtu pogodbe danes predložen

Niso obravnavali še nobenega bistvenega vprašanja

LONDON, 20. avgusta. — Poročajo iz Pariza, da bo britanski zunanji minister Bevin predsedal v sredo konferenci, če bo na ta dan plenarno zasedanje. Prvi lord admiraltete se je vrnil v Pariz, potem ko je konec tedna prebil v Londonu. Južnoafriški ministri predsednik general Smuts je s svojim letalom «York» prispel v Pariz, da bi prevzel vodstvo južnoafriške delegacije na mirovni konferenci.

Reuter poroča, da je poročeval romunske vladne delegacije v Parizu dejal, da je neuradna prisotnost Gregorija Gafencu, bivšega romunskega zunanjega ministra ter tako znanega voditelja opozicije proti romunski vladi, ki se podpirajo Sovjeti, v Parizu vzrok vznemirjenja romunske vlade.

Kot poročevalce voditeljev romunske opozicije je Gafencu dal izjavo tisku, v kateri se poudarja, da ključno v osnutku mirovne pogodbe, katere predvideva enako trobinsko ravnanje z vsemi zainteresirani, da bi v mirovni pogodbi vključili načela slobodne plošbe po Donatu.

To so, kakor je znano, osnove, katerih se držijo zahodne sile, medtem ko je Sovjetska zveza tem načelom nasprotna. Romunski uradni odposlanec ni v svojem poročilu na konferenci v Parizu niti najmanjši omenil teh dveh vprašanj.

Poročevalce romunske delegacije pravi «Reuter», je dal razumeti, da bo težko, da bi se Gafencu mogel vrniti v Romunijo zaradi svoje sedanjosti aktivnosti, kakor tudi zaradi knjige, katero je napisal med vojno in katero imajo v Romuniji za protisovjetsko.

1.200 strani italijanskih opazk

Glavni tajnik pariške konferencie Fouques Duparc je zaprosil italijansko delegacijo, naj v teku 24 ur današnjega dne, to je, točka, predloži splošni memorandum k osnutku mirovne pogodbe. Podobno prošnjo so podali delegatoma 21 držav, ki so se zbrali v Parizu, da predložijo morebitne popravke na ta osnutek.

Italijanska delegacija je v predvidenem roku predložila vse opazke, ki so jih izdelali te dni in se nanašajo na osnutek mirovne pogodbe za vsak dan zase, ki bi bil nasproten z italijanskim mnenjem.

Zasedanje odborov

Popoldne je vojaški odbor, ki je preučeval vojaške klavzule vseh petih osnutkov mirovni pogodbi, sklenil s 18 proti dvema glasovoma, eden pa se je glasovanja vzdiral, eden pa se je glasovanja vzdiral, eden pa se je glasovanja vzdiral.

Avstralski in Belgiji sta glasovali proti, medtem ko se je Norveška glasovanja vzdrla. Za poročevalca so izvolili abysinskega odposlanca.

Gospodarski odbor za balkanske države in Finsko je noč sklenil prijeti z deli za pogodbo. Prišel bo z gospodarskih klavzulami romunske mirovne pogodbe.

Izjavil se je prav tako sporazumnega, da zahteva pismena mnenja štirih bivših sovražnih držav — Bolgarije, Madžarske, Rumunije in Finske — ter da sliki mnenje zastopnika vsake izmed teh držav, preden prične z razpravljanjem.

Odbor je po približno pol uri odločil zasedanje.

Bolgarski teritorialni in politični odbor je na zasedanju, ki je trajalo nekaj več kot eno uro, takoj opravil vprašanja, ki so imela značaj postopka, ter je zdaj pripravljen preiti na svoji prihodnji seji k delu in bo prišel pretrgati klavzulo za klavzulo osnutka mirovne pogodbe z Bolgarijo.

Na predlog sovjetskega zastopnika so soglasno izvolili za poročevalca britanskega odposlanca Gladwyna Jebba. Ko se je dvignil, da bi zagotovil odbor, češ da mu odbor more zaupati, da bo podal nepristransko poročilo o zasedanju, je Jebb povzročil splošno veselost s pripombo: «Menim, da bi bilo od-

Včeraj so se sestali razni odbori za mirovne pogodbe. Gospodarski odbor za Italijo je razpravljalo o pristojnosti odbora za razpravljanje o členih, ki se tičejo Trsta. Sklenili so, da bo predsednik sir Joseph Bhoru (Indija) vprašal za svet glavnega tajnika in predsednika odbora za italijanske ozemeljske vprašanja.

Na zasedanju odbora za politična in ozemeljska vprašanja mirovne pogodbe z Finsko se je ukrajinski zastopnik priključil, ki so v dvorani zastopniki Finske. Predsednik J. B. Beasley (Avstralija) je zato zahteval, da se imenuje, ki so bili med obdobjem, umakneno.

sprotnim, 2 pa sta se vzdrlžala, je odbor za finska teritorialna in politična vprašanja sklenil razpravljanje o pogodbi, dokler ne bodo dobili popravkov, ki so jim predložili člani odbora ter stališča finske vlade.

Države, ki so glasovale proti odlogu razpravljanja, so bile kakor vedno Sovjetska zveza, Bela Rusija, Ukrajina in Českoslovaška. Francija se je vzdrlžala. Tudi Združene države, ki niso bile navzoče, so imele, kot da se vzdrlžale glasovanja. V korist odloga so glasovale Velike Britanija, Indija, Novi Zeland, Južna Afrika, Kanada in Avstralija.

Do omenjenega glasovanja so prišli po dolgem razpravljanju, med katerim je sovjetski delegat N. K. Novikov večkrat zagovarjal takojšnje razpravljanje pogodbe.

Zasedanje odbora za gospodarske vprašanja z Italijo sta označevali prijateljsko ozračje in splošno želja čimprej opraviti delo. Večkrat so se vzajemno delegati Združenih držav in Sovjetske zveze trudili ustreči vprašanjem postopka.

V odboru za Italijo je nastalo dolgo razpravljanje o primernosti predhodnega razpravljanja o pogodbi kot celoti, preden bi prišli na podrobno razpravljanje posameznih členov.

Izjave italijanskih politikov

Italijanski finančni minister, komunist Mauro Scoccimarro, je v Vidnu dejal, da italijanska komunistična stranka «bojaški» kolij nasilni prevrat v Juliju krajini, pa naj bi prišel s katere koli strani. Italijanska komunistična stranka uslanja v Trstu svoje glasilo «L'Informatore del Popolo». Minister Scoccimarro je dostavil, da bi edino odprta in globoka Italijanska in jugoslovanska volja do pomirjenja in sporazuma služila interesom italijanskega naroda in drugih držav. Scoccimarro je zaključil: «Odkritostmi hočemo pripisati k ureditvi položaja in to neodvisno od kakršnih koli odločitev, ki bodo v Parizu».

Ministrski predsednik Alcide De Gasperi je v Parizu izjavil, da je zelo presenečen zaradi napadov nekaterih italijanskih članikov na njegove napake samo storil? Vide ti je, da je moj predlog, da bi se vrnil k poizkusu doseči z Jugoslovani najbolj naravno rešitev, vzdržati posebno veliko ogorčenje v domovini. Vprašujejo me, kdo nas je pooblašil predložiti odgovore tržaškega vprašanja. Odgovarjam: delegacija ter vlada, ki sta bili soglasni v odgovorih na najtežje člene pogodbe. To domače pričkanje se mi zdaj smešno.

Iz Pariza sta prispela v Rim ministri Corbino in Togliatti. Slednji je na vprašanje članikarjev o močnih ugodnostih za Italijo, če bi sprejeli predložitev vprašanja Trsta, izjavil:

«Pred enim letom je bil položaj boljši od sedanjega. V enem letu bo še slabši. Mislim, da De Gasperi je zahteva za predložitev ne bo imela uspeha».

Glede vtiha, ki ga je dobil pri razgovoru s sovjetskim zunanjim ministrom, je Togliatti izjavil, da je ugodno presenečen ter dodal, da je ugotovil, da je Molotov dobro razložen zlasti do političnega in gospodarskega pretrda Italije.

Minister Corbino je izjavil, da bo po njegovem mnenju mogoče doseči kakšne izpremembe v prilog Italije samo v točkah, o katerih se 4 vesleše še niso zedinile. Dodal je: «Na žalost pa so te točke tako malo važne, da bodo imele relativni pomen. Za točke, o katerih so se že zedinili, upanje na spremembe ni veliko».

Ministrski podpredsednik Pietro Nenni pa je v Genovi izjavil, da misli, da se bo na raznih področjih klj implemno v prid Italije. «Anglija, Amerika in sovjetska politika o mirovni vprašanji ima pozitivne in negativne strani. Nekateri nas podpirajo pri vprašanju Trsta in Istre, drugi pa v Sredozemlju. Za nikogar nismo enostavno zemljepisni pojem. Zato si rajši skušamo ohraniti prijatelje, kakor pa, da bi zamujali svoj čas z negotovanjem, preklinjanjem in nesmiselnim sovražnostim. Ministrskemu svetu sem že ob vrnitvi iz Pariza povedal, da sem dobil vtis, da je sporazum 4 vesleši o italijanski mirovni pogodbi v glavnih potezih dokončen. Mogoče pa je izboljšati nekatere točke te pogodbe».

Mongolija in Albanija

Prva sploh ne odgovarja na brzojavke Varnostnega sveta - Druga nima „normalnega pojna o mednarodnih odnosih“.

NEW YORK, 20. avgusta. — Odbor Varnostnega sveta Združenih narodov za sprejem novih članov je sklenil zaprositi za pomoč sovjetsko vlado, da bi dobil potrebne informacije o ljudski mongolski republiki. Sovjetska zveza naj posreduje kot edina država, ki ima diplomatske odnose z Mongolijo, ker niso dobili od te države nobenega odgovora na brzojavke odbora.

Glede Albanije je odbor sporazumen, da daje večina odgovorov, ki jih je pošlal albanski zastopnik, Varnostnemu svetu zadostne podatke, da sodi o prošnji za sprejem med Združene narode. Nekateri zastopniki pa so vendar imeli albanske izjave za negotove in za nezadovoljive. Odbor je odločil preučevanje dela albanske izjave, ki govori o obsejnih incidentih in domnevnem pridruženju grških državljani v albanski koncentracijskih taboriščih.

Britanski delegat Lawford je podrobno govoril o albanskem pojasniti o incidentu v preteklem mesecu marca, ko so albanske obalne baterije začele streljati na angleške vojske ladje. Odločno je zanikal albanske trditve, da ladje v tistem trenutku niso imele razvite nikakršne zaščite ter da so oddali radijske pozive s kopnega.

Českoslovaško sodišče v Pragi je obsodilo na smrt Belo Tuko, bivšega ministrskega predsednika in zunanjega ministra slovaške luko-ovne države, ki so jo ustanovili Nemci.

VOJAK - DIPLOMAT
Divizijski general Walter Bedell Smith, ameriški veleposlanik v Moskvi.

PREISKAVE V JUŽNI AFRIKI

Capetown, 20. avgusta. — Policija, ki je napravila nenadno preiskavo v glavnem uradu južnoafriške komunistične stranke, je našla in zaplenila večje število komunističnih dokumentov. Podobno preiskavo je napravila policija v Johannesburgu, kjer je prav tako zaplenila važne zapiske na sedežu tamonjske komunistične stranke.

270 mrtvih v Kalkuti

Spopadi med muslimani in Hinduji

Velika materialna škoda

KALKUTA, 19. avgusta. — Po več kot 40 urah stalnih neredih, ropanju in poizkušanju, so preteklo noč znova vzpostavili red v večjem delu mesta. Najmanj 270 oseb je bilo ubitih in 1600 ranjenih pri neredih, ki so izbruhili v petek zjutraj. Bolniški uslužbenci so dejali, da je število žrtev mnogo večje, kot so računali in da so na stotine ranjenecov poslali v soboto popoldne v indijske vojaške bolnišnice.

Rešilni avtomobili so vozili od ene bolnišnice do druge in so obupno skušali najti prostor za vedno naraščajoče število ranjenecov, ki so jih našli po cestah.

Velike množice so hodile po nekaterih srednjih in južnih delih mesta ter so poskušale nemire. Policija je večkrat streljala med množico in polnohojo, da razene množico in prepreči ropanje. Vojske in policijske čete patrulirajo po mestu.

Nemiri v tem mestu so se začeli razvili v silovite bitke po ulicah med skupinami muslimanov in Hindujev. Britanske čete polkuzajo vzpostaviti red in policija je morala večkrat streljati. Razen strelnega orožja uporabljajo demonstranti tudi sulice, nože in lozne kije. Na tisoče hindujskih stanovanj je zgorelo, toda zaigralo so tudi muslimanske poslopja ter mošee.

Nemiri so se začeli potem ko je muslimanska lga proglasila edan direktne akcije v znak protesta

Spori med pravoslavci

Kdo bo naslednik voditelja ruskih pravoslavcev v zahodni Evropi - Protest ukrajinskih škofov - Odlikovanje moskovskega patrijarha

PARIZ, 20. avgusta. — «Reuter» poroča, da menijo v Parizu, da bo verjetno nastal spor v območju pravoslavne cerkve zahodne Evrope po prihodu dveh visokih oseb ruskega duhovništva — nadškofa Gregorija iz Leningrada in nadškofa Focija iz Brijanske — v francosko prestolnico, da prisostvujejo pogrebu nadškofa ruske pravoslavne cerkve v zahodni Evropi Evlogija Georgijevskega, ki je v četrtek umrl v Parizu, star 77 let.

Pred 15 leti se je metropolit Evlogije odločil od moskovske cerkve, da se ne bi moglo slediti njenim navodilom in se je približal carigradskemu patrijarhu, ki ga je imenoval za predstavnika ruske pravoslavne cerkve v zahodni Evropi. Vendar je danes položaj ruske pravoslavne cerkve v zahodni Evropi popolnoma nenormalen, ker se je rajni metropolit pred svojo smrtjo podprl patrijarhu Aleksiju iz Moskve, ne da bi dobil za to odobritev carigradskega patrijarha. Ta nasprotno zatrjuje, da mora ruska pravoslavna cerkev v zahodni Evropi ostati pod njegovo jurisdikcijo.

Vatikanska radijska postaja je sporočila, da je sinod ukrajinske pravoslavne cerkve v Eliaogenu (Nemčija), ki je sestavljen iz štirih nadškofov in petih škofov, izdal oster protest proti prisilnemu prestopu v pravoslavno vero tistih Ukrajincev, ki so združeni v katoliški cerkvi.

Predsedstvo vrhovnega sveta Sovjetske zveze je podelilo red Rdeče delavne zastave moskovskemu patrijarhu Aleksiju za usluge, ki jih je izkazal pri organiziranju narodnega dela med zadnjo vojno.

Medtem so za naslednika metropolita Evlogija začasno imenovali nadškofa Vladimirja iz Nice. Toda njegov položaj bodo morali urediti iz Moskve ter iz Carigrada.

Moskovski patrijarh in patrijarh ruse Aleksij je imenoval za poglavarja pravoslavne cerkve zahodne Evrope metropolita Lukijana Serafima kot naslednika umrlega metropolita Evlogija Georgijevskega.

Ko sta leningrejski metropolit

Radio Moskva o Japonski

Napovedi o nalogi nove Stalinove petletke

London, 20. avgusta. — V neki večerajšnji jutranji radijski oddaji, ki je, kot je videti, imela značaj uradne objave, je moskovska radijska postaja podala Stalinovo opozorilo, po katerem:

«ne smemo, pri mirnem razvoju socialistične gradnje niti za minuto pozabiti na mednarodno reakcijo, ki ima načrte za vojno».

Pri oddaji ob priliki obeltnice japonskega poraza je moskovska radijska postaja izjavila:

«Japonski napadalci niso vztrajali niti tri tedne, ko se je sovjetska vojska in mornarica pridružil s svojimi strahovitimi udarci zaveznikom. Vstop Sovjetske zveze v vojno proti Japonski je pospešil japonski poraz in približal konec druge svetovne vojne».

«Mislimo, da je naša država zdaj rešena pred grožnjo nemškega napada od zahoda in japonskega napada od vzhoda».

«Nase ljudstvo ni pozabilo, kako so japonski imperialisti v vojni leta 1904-5 izkoristili slabost carskega režima ter zasedli južni Sahalin».

ter se utrdili na Kurilskih otokih za vse izhode na Vzhodni ocean. «Tudi nismo pozabili, kako je Japonska leta 1919 izkoristila takratno sovražno stališče Britanije, Francije in Združenih držav do naše države in je je enkrat, zanašajoč se nanje, napadla našo državo in zasedla Dalji Vzhod».

«Spominjamo se je tudi japonskega napada na našo državo leta 1938 na področju jezera Hanka ko je Japonska skušala obkoliti Vladivostok in nato področje Khabarovskega zaliva z namenom, da bi odrezala glavno transsibijsko progo od vzhodnih sovjetskih pokrajin».

«Japonski napadalci so dobili polno plačilo za vsa svoja prejšnja razbojništva - za izdajalski napad leta 1904, za izropanje in napad na naše prebivalstvo v dobi intervencije od leta 1918 do 1922, za kri nam pogumnih vojakov v naslednjih napadih».

«Zmaga nad Japonsko nam je vrnila južni Sahalin in Kurilske otoke. Port Arthur je spet postal prednja straža za obrambo Sovjetske zveze na Daljnem vzhodu. Naše tihomorska mornarica je spet dobila svobodni izhod v oceanske vode. Leto dni je že preteklo od dne, ko se je končala druga svetovna vojna. V tem letu smo dosegli važne uspehe v obnovi in v razvoju našega narodnega gospodarstva».

«Stopili smo v novo Stalino petletko, v kateri bo postala naša država še močnejša in silnejša in življenje naših delavcev bo še boljše kot je bilo pred vojno. To leto je bilo priča mnogih važnih dogodkov. Utrdili se je demokratski red v državah, ki jih je Rdeča armada osvobodila izpod fašističnega jarma. Med Sovjetsko zvezo in temi državami smo navezali gospodarske in kulturne stike. Milijoni delavcev po vsej zvezi na odločno moč naše države, ki je stila fašizem in zdaj z uspehom vztraja proti poizkusi mednarodne reakcije, da bi razplamtela novo vojno».

«Tovariši Stalin nas svari, da pri mirnem razvoju socialistične zgradnje ne smemo niti za minuto pozabiti na mednarodno reakcijo, ki ima načrte za novo vojno».

Nemške zadeve

Kongres sindikatov — Social-demokrati zahtevajo svobodno volitve na sovjetskem področju — Moskvske kritike gospodarske spojitve zabodne Nemčije — Odvajanje nemških mladeničev — Demokracizacija severnega Porenja — Enotna stranka že kandidira.

HERFORD, 20. avgusta. — V sredo se bo pričel prvi kongres nemških sindikalnih organizacij na britanskem področju. Kongres, ki bo v Bielefeldu, se bodo udeležili delegati 190 organizacij. Kongres bo postavil temelje novi sindikalni ureditvi ter preuči vprašanje o združitvi sindikalnih federacij. Ni izključeno, da bodo ustanovili Nemsko konfederacijo del. Sindikalne organizacije na britanskem področju imajo pravico proglasiti stavke, vendar ne smejo ovirati upravnega poslovanja prodajnega komiteja.

V soboto se je začel tretji svetovni kongres sindikalnih organizacij na sovjetskem področju. Kongres, ki bo v Bielefeldu, se bodo udeležili delegati 190 organizacij. Kongres bo postavil temelje novi sindikalni ureditvi ter preuči vprašanje o združitvi sindikalnih federacij. Ni izključeno, da bodo ustanovili Nemsko konfederacijo del. Sindikalne organizacije na britanskem področju imajo pravico proglasiti stavke, vendar ne smejo ovirati upravnega poslovanja prodajnega komiteja.

V soboto se je začel tretji svetovni kongres sindikalnih organizacij na sovjetskem področju. Kongres, ki bo v Bielefeldu, se bodo udeležili delegati 190 organizacij. Kongres bo postavil temelje novi sindikalni ureditvi ter preuči vprašanje o združitvi sindikalnih federacij. Ni izključeno, da bodo ustanovili Nemsko konfederacijo del. Sindikalne organizacije na britanskem področju imajo pravico proglasiti stavke, vendar ne smejo ovirati upravnega poslovanja prodajnega komiteja.

Radio Frankfurt javlja, da je predsednik social - demokratske stranke Franc Neumann objavil ta poziv na strankinem kongresu v Berlinu. Neumann je izjavil, da je boj nemške social-demokratske stranke za neodvisnost revolucije demokratskih čustev proti politiki sile, ki jo zavaja komunistična stranka».

Predsednik Franc Neumann je zaključil: «Demokracijo v Nemčijo bomo mogli obnoviti le tedaj, če bomo na sovjetskem področju dosegli voliti demokratske volitve za vse stranke. Bodoče obilne volitve so velikega pomena, ker bodo pokazale, kako bi prebivalstvo v vzhodni Nemčiji volilo, če bi moglo izraziti svoje volje svobodno in v skladu s svojo vestjo».

Pri neki oddaji moskovske radijske postaje v angleščini je komentator Mihajlov ostro kritiziral gospodarsko spojitve britanskega in ameriškega zasedbenega področja v Nemčiji ter izjavil, da je stvarni namen te spojitve «razkasanje Nemčije in predstavlja prvi korak k ustanovitvi zabodnega protisovjetskega bloka».

Nemški tednik «Telegraph», ki

PRSELJEVANJE V ARGENTINO

New York, 20. avgusta. — Poročilo iz Buenos Aires, pravi, da je argentinska vlada dovolila vseevstev 200.000 vojakom poljske vojske generala Andersa, skupno z vojno opremo in njihovimi družinami. Argentinska vlada je tudi odločila, da sprejme 1.000 Norvežanov. Ti ukrepi v korist priseljevanja so del programa, ki ima namen dvigniti prebivalstvo Argentine v prihodnjih 50 letih na 100 milijonov duš.

USMRTITEV

BOLGARSKEGA UPORNIKA

Moskva, 20. avgusta.

Podpolkovnik Anka Krusteva, ki je bil vodja tajne bolgarske protikomunistične organizacije «Car Krum», so obsodili na smrt in obesili na dvorišču sovjetskega sodišča. Druge člane organizacije «Car Krum» so obsodili pa pet do petnajst let ječe. Obtožnica pravi, da je bil namen organizacije «Car Krum»: borba z vsemi legalnimi in ilegalnimi sredstvi za osvoboditev bolgarskega naroda od sovjetske suženosti in komunističnega terorja».

ARETACIJE V PERZIJ

Teheran, 20. avgusta.

Po ukazi ministrskega predsednika Ghasama Sultanaha so aretirali sedem oseb, ki so obdolžene, da so se udeležile enednevnega, dobro anorgane delovanja proti vladi. Sedem aretirancev je: Hossein Lankarini, bivši poslanec v parlamentu, skupno s štirimi brati, katerih eseh pet je dobro poznanih zaradi filozofskih čustev, dr. Teheri in Hasam Donlatbadi, oba bivša poslanc v parlamentu in skrajna filobritanska elementa.

KOMUNISTIČNO GLASILO V BRAZILU USTAVLJENO

ZA 15 DNI

Rio de Janeiro, 20. avgusta. — Brazilski minister pravosodja je odredil ustavitve za dobo 15 dni glasila komunistične stranke «Tribuna Popular»; medtem pa vodi policija preiskavo o splošnem delovanju te stranke. Ta ukrep je najbolj drastičen, kar jih je vlada izdala, odkar so pred enim letom dovolili komunistični stranki prosti delovanje. Nekateri opazovalci v Rio de Janeiro mislijo, da bi ta strog nastop vlade do komunistov lahko v kratkem dovedel do poizkusa ponovne prepovedi delovanja stranke.

Nemške zadeve

Kongres sindikatov — Social-demokrati zahtevajo svobodno volitve na sovjetskem področju — Moskvske kritike gospodarske spojitve zabodne Nemčije — Odvajanje nemških mladeničev — Demokracizacija severnega Porenja — Enotna stranka že kandidira.

HERFORD, 20. avgusta. — V sredo se bo pričel prvi kongres nemških sindikalnih organizacij na britanskem področju. Kongres, ki bo v Bielefeldu, se bodo udeležili delegati 190 organizacij. Kongres bo postavil temelje novi sindikalni ureditvi ter preuči vprašanje o združitvi sindikalnih federacij. Ni izključeno, da bodo ustanovili Nemsko konfederacijo del. Sindikalne organizacije na britanskem področju imajo pravico proglasiti stavke, vendar ne smejo ovirati upravnega poslovanja prodajnega komiteja.

V soboto se je začel tretji svetovni kongres sindikalnih organizacij na sovjetskem področju. Kongres, ki bo v Bielefeldu, se bodo udeležili delegati 190 organizacij. Kongres bo postavil temelje novi sindikalni ureditvi ter preuči vprašanje o združitvi sindikalnih federacij. Ni izključeno, da bodo ustanovili Nemsko konfederacijo del. Sindikalne organizacije na britanskem področju imajo pravico proglasiti stavke, vendar ne smejo ovirati upravnega poslovanja prodajnega komiteja.

V soboto se je začel tretji svetovni kongres sindikalnih organizacij na sovjetskem področju. Kongres, ki bo v Bielefeldu, se bodo udeležili delegati 190 organizacij. Kongres bo postavil temelje novi sindikalni ureditvi ter preuči vprašanje o združitvi sindikalnih federacij. Ni izključeno, da bodo ustanovili Nemsko konfederacijo del. Sindikalne organizacije na britanskem področju imajo pravico proglasiti stavke, vendar ne smejo ovirati upravnega poslovanja prodajnega komiteja.

Radio Frankfurt javlja, da je predsednik social - demokratske stranke Franc Neumann objavil ta poziv na strankinem kongresu v Berlinu. Neumann je izjavil, da je boj nemške social-demokratske stranke za neodvisnost revolucije demokratskih čustev proti politiki sile, ki jo zavaja komunistična stranka».

Predsednik Franc Neumann je zaključil: «Demokracijo v Nemčijo bomo mogli obnoviti le tedaj, če bomo na sovjetskem področju dosegli voliti demokratske volitve za vse stranke. Bodoče obilne volitve so velikega pomena, ker bodo pokazale, kako bi prebivalstvo v vzhodni Nemčiji volilo, če bi moglo izraziti svoje volje svobodno in v skladu s svojo vestjo».

Pri neki oddaji moskovske radijske postaje v angleščini je komentator Mihajlov ostro kritiziral gospodarsko spojitve britanskega in ameriškega zasedbenega področja v Nemčiji ter izjavil, da je stvarni namen te spojitve «razkasanje Nemčije in predstavlja prvi korak k ustanovitvi zabodnega protisovjetskega bloka».

Nemški tednik «Telegraph», ki

London in Washington o področju „A“ Dve noti zavezniških vlad izročeni jugoslovanski vladi

LONDON, 20. avgusta — Diplomatski dopisnik Rauterja obvešča, da je včeraj zvečer Velika Britanija objavila besedilo dveh not, ki jih je izročila Jugoslaviji 16. avgusta ter 20. maja, kjer z najodločnejšimi izrazi izjavlja za neresničnima uradna jugoslovanska poročila o »trenju« med Zavezniško vojaško upravo in jugoslovanskimi funkcionarji na jugoslovansko-italijanskem mejnem ozemlju Julijske krajine.

Noto z dne 20. maja so zdaj objavili, ker je jugoslovanska vlada v svojem zadnjem protestu z dne 14. avgusta trdila, da ni prejela odgovora na prejšnje proteste.

Britanski funkcionarji menijo kot so izvedeli včeraj zvečer v Londonu iz uglednega vira — da namerava Jugoslavija z izdajanjem netočnih in pretiranih poročil o vedenju funkcionarjev Zavezniške vojaške uprave na področju »A« Julijske krajine (zapadni del, ki je zaseden po britanskih četah) spraviti pred svetom ob dober glas njeno upravo.

Varnost te gonje je v neposredni zvezi s spornim vprašanjem o svobodnem tržaškem področju, o katerem morajo še odločiti na pariskih konferencah.

Veliki Britaniji je na tem, da če bi to področje prišlo pod nadzorstvo Združenih narodov, bi moralo biti resnično neodvisno. Da bi to dosegli, bo eden izmed najvažnejših činiteljev izvedbe prvih volitev in eno izmed glavnih vprašanj, ki jih bo treba rešiti, če bo te volitve nadzorovala Zavezniška vojaška uprava. Lahko menimo, da bo dokaz, ki ga je dala Zavezniška vojaška uprava kot upravitelj, znatno vplival na sklepe konferenc o tem vprašanju. Zato obstoji v londonskih uradnih krogih več kot sum, da Jugoslavija, ki se bo verjetno uprila nadzorstvu prvih volitev s strani Zavezniške vojaške uprave, namenoma poskuša diskreditirati njen ugled s namenom, da bi povzročila njen čimprejšen umik s tega področja.

Britanski zunanji minister je dal navodila britanskemu predstavniku v Beogradu, da predloži jugoslovanski vladi noti o incidentih, ki so se pripetili 12. julija na področju vasi Vrsno.

Predstavniki ameriškega zunanjega ministrstva je včeraj izjavili, da jugoslovanski protesti in vesti o incidentih v Julijski krajini ne temeljijo na dejstvih, temveč na propagandni vrednosti protestov. Dodal je, da Jugoslavlani delajo vse mogoče, da bi diskreditirali zavezniško upravo v Julijski krajini.

Ministrstvo je nato objavilo dve noti, ki ju je jugoslovanskemu zunanjemu ministru predal ameriški vrličnik poslov v Beogradu Harold Shant. Ena izmed not nosi datum 20. maja in je odgovor na jugoslovansko noto z dne 27. marca, ki je protestirala proti zavezniški upravi v Julijski krajini. Drugo so predali 15. avgusta in je odgovor na jugoslovansko noto z dne 16. julija o obsevnih incidentih.

Besedilo obeh not
Besedilo not obeh vlad je enako. »Stirajstega in šestnajstega julija je jugoslovanski tisk priobčil popolnoma neločeno informacijo o obsevnem incidentu, pri katerem so jugoslovanske čete prekršile Morgonovo črto in prišle na področje »A«.

Noto so poslali jugoslovanski vladi z namenom, da popravijo zgrešeni vtis, ki so ga povzročile te vesti. Britanska nota je sestavljena v zelo energičnem tonu in protestira proti sovražnemu zadržanju jugoslovanskih vojakov do zavezniških sil in ker so jugoslovanski vojniki začeli streljati proti zavezniškim vojakom, ne da bi jih ti izstrelili.

Britanska nota pravi: »Okrog 18. ure 12. julija so na področju vasi Vrsno, približno 5 km vzhodno-jugovzhodno od Kobariča, opazili tri jugoslovanske vojnike na področju »A« Julijske krajine, na ogled so poslali zavezniško patruljo.

»Jugoslavlani so streljali na to zavezniško patruljo, ki je na streljanje odgovorila. Naslednji dan so popeli drugo zavezniško patruljo v moči druge vode, ki je streljala jugoslovansko obhodnico, ki je šela 10 do 15 metrov. Ponovno so Jugoslavlani začeli streljati, na kar je zavezniška patrulja ponovno odgovorila.

Mesto, kjer so streljali prvo jugoslovansko patruljo je približno 80 m vzhodno od vasi Vrsno, približno 270 m na področju »A«. Zavezniška nota ni nobena izmed obeh zavezniških obhodnic prekoračila 13. julija dopoldne Morgonovo črto. Nadalje so ugotovili, da je bila jugoslovanska strojnica postavljena blizu kraja, kjer so prejšnji dan opazili jugoslovansko obhodnico, a pozneje sta o incidentih razpravljala krajevni zavezniški in jugoslovanski poveljniki in pri tej priložnosti je jugoslovanski poveljnik izjavil, da je bil tudi drugi vojak ubit.

Medtem ko britanska vlada obsežne izjave, ki so jih utrpeli jugoslovanske sile pri omenjenih spopadih, mora istovrstno pojasniti, da so zavezniške sile začele streljati zaradi samoobranbe šele potem, ko so začeli streljati jugoslovanske sile.

»Jugoslovanska vlada moramo tudi opozoriti, da je poleg tega ne-pooblaščenega vstopa jugoslovanskih sil na področje »A«, 12 jugoslovanskih vojakov prekršilo Morgonovo črto in prišlo v vasi Pribenik in da je 30. junija 28 oboro-

Točni podatki o incidentu v Vrsnem Dogodek v Pribeniku - Pomanjkanje sodelovanja in sovražna propagan- da proti Zavezniški vojaški upravi

preden so jo videli britanski predstavniki.

Izjava britanskega zunanjega ministrstva se tako nadaljuje: »Britanska vlada je prišla na jasno o tem, da je politika jugoslovanske vlade storiti vsa, da diskreditira britanske vlado in angleškoameriške sile na tržaškem področju in da je s tem namenom poslala svoje note z dne 14. avgusta. Zaradi tega britanska vlada ne preseneča čuden ton note, niti jasno tendenciozen značaj mnogih obtožb, ki jih vsebuje.

O teh obtožbah vodimo natančno preiskavo in bomo poslali jugoslovanski vladi izbrani odgovor. Ugotovimo, da ta odgovor ne bo priobčen, dokler ga jugoslovanska vlada ne bo sprejela in imela prilike, da preuči njegovo vsebino.

Izjava izraža željo, da bi popravili vtis, ki ga je napravila jugoslovanska nota, po kateri naj bi ne bil dan noben odgovor na prejšnje jugoslovanske note o tej zadevi. Nasprotno, britanska vlada je oddala natančne preiskave o posameznih vprašanjih, ki jih je poslala jugoslovanska vlada; kar se tiče o splošnih obtožbah glede metod, ki jih uporabljajo uradniki Zavezniške vojaške uprave in angleškoameriške sile, smo 20. maja poslali jugoslovanski vladi noto, ki jasno prikazuje kakšen je dejanski položaj.

»Člane jugoslovanske vojske in polvojaških organizacij, kot n. pr. SNOJK in OZNA, so aretirali, ko so skušali ugrabiti civiliste in so bili zapleteni v druga škodljiva dejanja. Iz vseh teh primerov sta britanska in ameriška vlada morale sklepati, da so izvajale delovanje profugoslovanskih organizacij podpirali in vodili jugoslovanski funkcionarji, delujoči v Jugoslaviji.

Nota pravi, da želita britanska vlada in vlada Združenih držav v najkrajšem času obvestiti, če ti funkcionarji delujejo z vednostjo in pooblaščenim jugoslovanske vlade, natančneje, kakšni odnosi obstajajo po mnenju jugoslovanske vlade med njo in PNOO (Narodno osvobodilnim svetom za Slovensko Primorje) in sličnimi organizacijami na področju »A«.

Izjava dodaja: »Britanska vlada in vlada Združenih držav sta dokazali, da sta popolnoma pripravljene upoštevati vsak upravičen protest jugoslovanske vlade; kot primer naj veljajo protesti zaradi nepooblaščenih poletov nad jugoslovanskim ozemljem, ki so pokazali, da imajo nekaj podlage, čeprav so bili zelo pretirani.

Priljubljenost za odpravo nesporazumov
»Obe vladi sta enako pokazali, da sta pripravljene storiti vse potrebno, da odstranita vzroke teh protestov, kar dokazuje dejstvo, da so izdali stroga navodila, ki naj bi preprečila vsak nadaljnji nepooblaščen polet nad Jugoslavijo in da so v skladu z zahtevami jugoslovanske vlade storili korake, da počejo vsakega člana ustaškega gibanja in vsakega drugega jugoslovanskega gibanja, ki bi bil prost na področju »A«. Zaradi načina, kako so bile vladi prišli do zaključka, da so del pretirane gonje, v kateri se do sedaj neznaten incident izklopišča v namenu, da diskreditira Zavezniško vojaško upravo na področju »A«.

»Obe vladi z obžalovanjem pripominjata, da je Tito predložil ne-pooblaščen polet kot nevarnost za mir in da je jugoslovanski minister za informacije omenil možnost, da bodo vprašanje sprožili pred Varnostnim svetom. Omenjanje te možnosti se zdaj odveč in ne-odgovorno, če upoštevamo, da o zadevi razpravljajo po rednih diplomatskih poteh.

Nota zaključuje: »Britanska in ameriška vlada iskreno upata, da bosta v bodoče s strani jugoslovanske vlade deležni tistega sodelovanja, ki ga lahko legitimno pričakujeta pri svoji nalogi upravljanja področja »A« na pošten in nepristranski način, dokler ne bo določena njegova dokončna ureditev. Vendar želita pojasniti, da imata namen, da kljub težkočam, ki jih postavljata slovensko prebivalstvo in jugoslovansko vlado podpora, obdržita to upravljanje pošteno in nepristransko na podlagi smernic, ki jih je začrtala Zavezniška vojaška uprava, dokler ne bo dovršena naloga, ki sta jo prevzeli.

»Za primer »vzodbudanja k ne-redom« izjavlja nota: »Jugoslovanske oblasti so poslale s področja »A« na področje »A« oborožene slovenske skupine, da so udeležile profugoslovanske demonstracije na pr. 2. 17. marca v Gorici in 26. marca v Trstu. Dne 2. aprila so poslali v Trst s področja »A« 6 kolonov polnih demonstrantov, kljub posebnemu zagotovitvi, da se demonstracije tega dne ne bo udeležila nobena oseba s področja »A«.

Izjava nadaljuje: »Med splošno stavko v Trstu so 11. marca akcijski oddelki z različnimi zvezdami prisilili trgovce, da so zaprli trgovine. Ob številnih priložnostih so akcijske oddelke, potem ko so dobile navodila komunističnih kulturnih krožkov, napadle protizavezniške elemente. V enega izmed teh krožkov so vdrl 30. marca in so tam našli orožje, zaradi katerega so aretirali 25 oseb.

So poročila o 9 posebnih primerih, pri katerih so bili zavezniški vojniki ubiti ali ranjeni.

»Nekdo drugi ameriški letalo je izginilo na neznanem kraju na poti Dunaj-Vidom. Zadnje poročilo, ki ga je letalo oddalo pravi, da zvižgajo krog njega svetleči izstrelki. V trenutku, ko je bilo izdano to poročilo (ura 21. 19. avgusta) je imelo letalo že več ur zamude.

Izginotje ameriškega letala med Dunajem in Vidmom
Gorica, 20. avgusta. Obveščevalni urad 88. divizije je izdal včerajšnjo poročilo o izginotju ameriškega letala med Dunajem in Vidmom.

Obveščevalni urad 88. divizije je izdal včerajšnjo poročilo o izginotju ameriškega letala med Dunajem in Vidmom. Zadnje poročilo, ki ga je letalo oddalo pravi, da zvižgajo krog njega svetleči izstrelki. V trenutku, ko je bilo izdano to poročilo (ura 21. 19. avgusta) je imelo letalo že več ur zamude.

Obletnica ustanovitve kluba YMCA

Včeraj pred letom dni, 19. avgusta 1945, je poveljnik oddelka indijske vojske general Ried v Trstu, otvoril klub YMCA, zelo znano združenje mladih kristjanov, ki v svojih prostorih in resnih dvorah zbira, poleg zavezniških vojakov, željnih urice miru in razvedrila, tudi mlade tržaške škatle in včasih ob tihodnih prilikah, male goste.

Včeraj so voditelji YMCA v proslavo ustanovitve podelili ključ prireditelju 60 otrok osnovnih šol, ki po večini bledijo na področju Šklednja in Su. Jakobu. Prisotni so redovali enodrušno zadržanje in redna gostov, katerim so bili za nakarje angleški vojniki in mornarji.

Vrhunec proslave je bil večerni koncert, ki so ga udeležili zložbeniki, angleški in italijanski umetniki. Po koncertu je adekvatnih malih obiskovalcev kluba razredal in ponudil vsakemu kos torte, ki so jo naredili za to priliko.

Prireditve v teku dneva se je udeležil tudi zavezniški general, poveljnik službe za razvedrilo in pomoč, ki je živo pohvalil organizacijo kluba in njegovo delovanje.

Prisrčno manifestacijo je organiziral ravnatelj YMCA g. Ben Blenkšop s pomočjo gospodičin Sheard in Alexander ter gospe Corry Koopman.

Avtomobilske tablice

Prefektura (oddelek za motorna vozila) v Trstu sporoča:

Na prefekturi v sobi št. 76 so še mnoge avtomobilske tablice, ki so ostale iz časa razdelitve med št. 15475-TS in št. 15801-TS.

Istočasno sporočajo, da so pri speli tudi tablice od št. 15801-TS do 15800-TS.

Da preprečijo oviranje uradnega prevoznega naprosajo lastnike tovrstnih in osebnih avtomobilov s številkami, ki so navedene, da takoj dvignejo te tablice.

ZANIMIVOSTI

Bodoči nemški učitelji na britanskem zasedbenem področju. Nemški bodo odšel dalje morali na opraviti eno leto službe kot ročni delavci, preden jim bodo dovolili vstop na učiteljske.

Bivši japonski admiral Shiro Sato je v Tokiju umoril svojega sina in hčer ter nato napravil samomor. Sato je poveljeval pomorskim silam na Novi Gvineji.

Kakao v prahu. Danes se je začelo razdeljevanje kakasa za skupno potrošnikov od 4 do 19 let. Vsak dobi po 100 gr kakasa po ceni 300 lir za kg. Konec razdeljevanja bo 31. t. m.

28 morskimi min eksplodiralo iz neznanh vzrokov — Do zdaj ugotovljenih 53 mrtvih — Takošnja prva pomoč ranjenecem, katerih število znaša 59 — Pogreb žrtve danes popoldne.

PULJ, 20. avgusta. — Ze včeraj smo poročali o strašni nesreči, ki se je dogodila v okolici Pulja: približno ob 14.15 uri je močna eksplozija pretresla vse mesto. Meštani so prestrašeni prihiteli na ulice, kjer so zvedeli žalostno novico, da je v bližini gozdiča Vergarole, približno 10 m od obale zleto v zrak 28 morskih min. Eksplozija je med kopali povzročila pravi pokol: doslej so ugotovili 53 mrtvih in 59 ranjenih.

Na kraj nesreče so takoj prišli rešilni avtomobili 187. Field Ambulance, nadalj: angleška vojaška vozila, civilna policija Julijske krajine in gasilci, ki so nudili ranjenecem prvo pomoč ter jih nato prepeljali v bolnišnico. Mrtvece so prepeljali v mrtvašnico civilne bolnišnice in vojaškega pokopališča. Ime 53 mrtvih jih doleži 31 še niso identifikirali; med ranjenih je 19 težko in 40 lažje ranjenih, med katerimi sta tudi dva angleška vojaka.

V znak globoke sošustvovalnosti v Pulju zaprli vse javne lokale in kine. Na poziv Zvezne zbornice so včeraj jutraj prekinili delo delo za deset minut in s tem počastili žrtve.

Pogreb žrtve eksplozije bo danes ob 15. uri; verske obrede bodo opravili v mornariški cerkvi. Trupla bodo pokopali v bližini mornariškega pokopališča.

»Ne vem kako, ampak zadovoljen sem, da si se odločil poskušati še nadalje.«

»Da, hočem nadaljevati. Veste, gospod Grogan, ne vem, kakšni so ljudje in ne vem tudi tega, ali vam lahko povem ali ne, ampak jaz nisem samo dečko, kakršnega vidijo ljudje, sem nekaj več — nekaj boljšega. Včasih pa niti sam ne vem, kaj naj storim. Toliko mi imam — je nadaljeval — drug svet je to, boljše svet, boljše način ustvarjanja. Za trenutek je pomislil, nato pa je spet dejal: »Samo z vami, gospod Grogan, me ni sram govoriti o teh stvarih; toda nekdo bom prejel nekaj delati. Ne vem še kaj, bo pa nekaj važnega. Dečko se je znova prekinil, poskusil nogo; vedno leta bolečina. »Zdaj mi je tudi všeč, če me ima Helena Elliotova rada. Zdeli bi, če pa me nima, je tudi všeč. Rad jo imam, rad z vsem srcem. Če pa je njej všeč Hubert Ackley in ne jaz nič zato. Mogoče želi deklica, ki je Helena do brovzrojena dečka kot je Hubert Ackley. Tretji, Miallin pa, da on ni pravilno vzgojen.«

»Sel je znova poskusil nogo in je prišel govoriti, kot da ne bi bila njegova. »Nekaj ni v redu s to nogo,« je dejal. Pogledal je na nogo. »Oh, gospod Grogan, je dejal, »polnoč in pet minut. Grem. Jutri je sobota. Sobota je bila sicer najlepši dan v tednu. Zdal pa ni več. Miallin, da bom prišel v urad. Mogoče me boste rabili.« Vzel je zavojček z mize. »Ali ne bi hoteli zdaj malo prigrizniti, gospod Grogan?« je vprašal.

»Zdaj, je pomislil stari telegrafist, »zdaj, miallin... da, bi. Lačen sem.« Vzel je namazan kruh in ga prejel jesti. »Zahvali se, prosim, v imenu imenu materi.«

»Oh, za kaj les, je dejal Homer. »Ne, ne, le zahvali se, prosim.«

»Dobro, bom,« je dejal Homer in zapustil urad. Sel je domov.

22. poglavje
DOBRDODŠLO, BLAGO JUTRO
Ko je ostal sam v uradu, je prišel gospod Grogan, ki je bil nekdo miallin in je bil najhitrejši telegrafist na svetu, pospravljal svojo delovno mizo. Medtem ko je klenal svoje delo, je Spangler, ki je prišel iz Corbettovega bara, vstopil v urad in dol od svoje mize. Očistil je s pogledom starega telegrafista, rekel pa ni nič.

»Mia imaš rad?« je dejal. »Da, rad me imaš.« (Nad prih.)

ODLIKOVANI ČASTNIKI

Včeraj dopoldne je bila v Ljudskem domu slovesnost, na kateri je višji častnik za civilne zasluge poveljnik Bowman dvema britanskima in dvema ameriškim častnikom izročil ameriška vojaška odlikovanja.

Odlikovani so bili angleški podpoveljnik I. C. Smuts, O.B.E., s poveljstva Zavezniške vojaške uprave — bronasta zvezda; nadnik oddelka za delo Zavezniške vojaške uprave angleški major Edward J. Scicluna — medalja za suobodo; glavni upravni častnik Zavezniške vojaške uprave ameriški podpoveljnik Harry C. Quartier — bronasta zvezda in pribojnik na poveljstvu Zavezniške vojaške uprave ameriški poročnik Joseph Bellotti — red zasluženega legije.

Utemeljen odlikovanj je prejel podpoveljnik Bowman na uradni slovesnosti, kateri je prisostvovalo 30 zavezniških častnikov.

9 mesecev za sodelovanje pri poskusu nagada na tržiške zapore

Včeraj je obšlo višje sodišče zavezniške vojaške uprave, kateremu je predsedoval major F. C. S. Bayliss, na devet mesecev zapora 14 letnega Ivana Tlepolo, ki so ga obtožili, da je 24. junija proti 19. uri, skupno z drugimi neznanimi osebami napadel tržiške zapore, da bi osvobodil jetnike in da je takrat poskušal vlomiti vhodna vrata v zapore z lesenim kolom.

Strážnik, ki je nastopil kot obremenjena priča, je dejal, da je videl obtoženca na prvem dvorišču zapora, kako je z lesenim kolom tolkel železna vrata, ki vedijo v notranje dvorišče zapora. Tlepolo je zanikal obtožbo rekod, da ko je prišel iz bližnje gostilne, ga je množica, ki je ravno skušala vdreti zapore, zanesla proti njegovi volji proti ograji. Gode palice je izjavil, da gre za kos drva, ki so bila zložena na dvorišču in da so drva našli slučajno med njegovima nogama in da ga nikdar ni imel v roki, še manj pa rabil.

Major Bayliss je, ko je pretresel vse okoliščine, opustil Tlepolo obtožbo, da je poskušal vlomiti v zapore, medtem ko ga je za prvo obtožbo, to je napada na zapore, obsojil na 9 mesecev zapora.

PREHRANA

Kakao v prahu. Danes se je začelo razdeljevanje kakasa za skupno potrošnikov od 4 do 19 let. Vsak dobi po 100 gr kakasa po ceni 300 lir za kg. Konec razdeljevanja bo 31. t. m.

28 morskimi min eksplodiralo iz neznanh vzrokov — Do zdaj ugotovljenih 53 mrtvih — Takošnja prva pomoč ranjenecem, katerih število znaša 59 — Pogreb žrtve danes popoldne.

PULJ, 20. avgusta. — Ze včeraj smo poročali o strašni nesreči, ki se je dogodila v okolici Pulja: približno ob 14.15 uri je močna eksplozija pretresla vse mesto. Meštani so prestrašeni prihiteli na ulice, kjer so zvedeli žalostno novico, da je v bližini gozdiča Vergarole, približno 10 m od obale zleto v zrak 28 morskih min. Eksplozija je med kopali povzročila pravi pokol: doslej so ugotovili 53 mrtvih in 59 ranjenih.

Na kraj nesreče so takoj prišli rešilni avtomobili 187. Field Ambulance, nadalj: angleška vojaška vozila, civilna policija Julijske krajine in gasilci, ki so nudili ranjenecem prvo pomoč ter jih nato prepeljali v bolnišnico. Mrtvece so prepeljali v mrtvašnico civilne bolnišnice in vojaškega pokopališča. Ime 53 mrtvih jih doleži 31 še niso identifikirali; med ranjenih je 19 težko in 40 lažje ranjenih, med katerimi sta tudi dva angleška vojaka.

V znak globoke sošustvovalnosti v Pulju zaprli vse javne lokale in kine. Na poziv Zvezne zbornice so včeraj jutraj prekinili delo delo za deset minut in s tem počastili žrtve.

Pogreb žrtve eksplozije bo danes ob 15. uri; verske obrede bodo opravili v mornariški cerkvi. Trupla bodo pokopali v bližini mornariškega pokopališča.

»Ne vem kako, ampak zadovoljen sem, da si se odločil poskušati še nadalje.«

»Da, hočem nadaljevati. Veste, gospod Grogan, ne vem, kakšni so ljudje in ne vem tudi tega, ali vam lahko povem ali ne, ampak jaz nisem samo dečko, kakršnega vidijo ljudje, sem nekaj več — nekaj boljšega. Včasih pa niti sam ne vem, kaj naj storim. Toliko mi imam — je nadaljeval — drug svet je to, boljše svet, boljše način ustvarjanja. Za trenutek je pomislil, nato pa je spet dejal: »Samo z vami, gospod Grogan, me ni sram govoriti o teh stvarih; toda nekdo bom prejel nekaj delati. Ne vem še kaj, bo pa nekaj važnega. Dečko se je znova prekinil, poskusil nogo; vedno leta bolečina. »Zdaj mi je tudi všeč, če me ima Helena Elliotova rada. Zdeli bi, če pa me nima, je tudi všeč. Rad jo imam, rad z vsem srcem. Če pa je njej všeč Hubert Ackley in ne jaz nič zato. Mogoče želi deklica, ki je Helena do brovzrojena dečka kot je Hubert Ackley. Tretji, Miallin pa, da on ni pravilno vzgojen.«

»Sel je znova poskusil nogo in je prišel govoriti, kot da ne bi bila njegova. »Nekaj ni v redu s to nogo,« je dejal. Pogledal je na nogo. »Oh, gospod Grogan, je dejal, »polnoč in pet minut. Grem. Jutri je sobota. Sobota je bila sicer najlepši dan v tednu. Zdal pa ni več. Miallin, da bom prišel v urad. Mogoče me boste rabili.« Vzel je zavojček z mize. »Ali ne bi hoteli zdaj malo prigrizniti, gospod Grogan?« je vprašal.

»Zdaj, je pomislil stari telegrafist, »zdaj, miallin... da, bi. Lačen sem.« Vzel je namazan kruh in ga prejel jesti. »Zahvali se, prosim, v imenu imenu materi.«

»Oh, za kaj les, je dejal Homer. »Ne, ne, le zahvali se, prosim.«

»Dobro, bom,« je dejal Homer in zapustil urad. Sel je domov.

22. poglavje
DOBRDODŠLO, BLAGO JUTRO
Ko je ostal sam v uradu, je prišel gospod Grogan, ki je bil nekdo miallin in je bil najhitrejši telegrafist na svetu, pospravljal svojo delovno mizo. Medtem ko je klenal svoje delo, je Spangler, ki je prišel iz Corbettovega bara, vstopil v urad in dol od svoje mize. Očistil je s pogledom starega telegrafista, rekel pa ni nič.

»Mia imaš rad?« je dejal. »Da, rad me imaš.« (Nad prih.)

POROTNO SODIŠČE ODLOŽITEV RAZPRAVE PROTI ŽAGARJU

Včeraj dopoldne se je pred porotnim sodiščem začela razprava proti 25 letnemu Antonu Žagarju iz Srpence. Žagar je prišel v sodno dvorano v uniformi jugoslovanske vojske. Obtožen je bil umora, ker je 19. septembra 1945 v Logu ob Soti z revolverjem v hrbet ustrelil nemškega vojaka ujetnika, ko je ta skušal pobegniti iz koncentracijskega taborišča blizu Idrije na področje »A«.

Sodišče po poleg Žagarja v odsojenosti sodilo 31 tudi letnega Danila Komaca iz Boveca in 21 letnega Franca Muznika iz Srpence. Oba pripadata jugoslovanski vojski in sta obtožena, da sta ob istem času in v isti okolici ustrelila truplo nemškega ujetnika.

Na začetku razprave sta branilca odvetnik Tončič, ki zagovarja Žagarja, in odvetnik Tacuzel, ki zagovarja Komaca in Muznika, predložila ugovore, da baje nemški ujetnik ni umrl in da je še vedno živ.

Kmetovalce mlijskega okraja opozarjajo, da bo prevzem žita (pšenice) preko kmetijskega združenja v času od 21. do 28. t. m. od 8. do 18. ure, katerega je treba oddati v skladišče mlijskih delavskih zadrug.

Prevzem žita v mlijskem okraju
Kmetovalce mlijskega okraja opozarjajo, da bo prevzem žita (pšenice) preko kmetijskega združenja v času od 21. do 28. t. m. od 8. do 18. ure, katerega je treba oddati v skladišče mlijskih delavskih zadrug.

GORICA
ZAKLJUČEK ŠOLSKEGA LETA na slovenski šoli v Borjani

Letošnje šolsko leto na slovenski osnovni šoli v Borjani so zaključili s slovesno službo božjo. Po končani maši so učencem razdelili spričevala. Skupno je bilo na šoli vpisanih 63 učencev, izmed katerih jih je izdelalo z uspehom 38, ostali pa imajo popravne izpite ali pa bodo morali ponovljati razred.

Vaščani so pokazali za solo veliko zanimanje in trdno upajo, da jim bodo pristojne oblasti popravile in boljše opremlje šolsko poslopje, ki je bilo med vojno hudo poškodovano.

Med otroki je mnogo res nadarjenih in marljivih učencev, katerim pa je nadaljnja izobrazba zaradi slabih gmočnih razmer onemogočena. Zaradi tega vaščani upajo, da bi se morda našla za te otroke kakšna možnost, in sicer s pomočjo pristojnih oblasti, da bi jim omogočili nadaljnje šolanje.

Z uspehom so izdelali razred naslednji učenci (ke):
1. razred: Hrast Pepca, Kramar Edo, Kramar Milena, Spolad Milena (vsi polhovljeni), Hrast Silva, Hrast Ignac, Kramar Marijana, Uršič Adolf, Uršič Mauda, Vrečar Justina;

2. razred: Hrast Marija, Kramar Doroteja, Kušar Dragica, Spolad Irma (vsi polhovljeni), Stres Marija, Spolad Stanislav, Uršič Iva, Uršič Radko, Uršič Rafael;

3. razred: Kramar Marija, Minič Marta (polhovljeni), Hrast Silvester, Komar Aldo, Sabotič Silva;

4. razred: Čencić Marija, Stres Milena (polhovljeni), Čencić Alfred, Čebokil Rafael, Hrast Andrej, Spolad Rafael;

5. razred: Breškin Jožef, Čebokil Marta, Hrast Iris, Hrast Mira, Hr